

Ilie Budică

Bogdan Andrei Budică

**MANAGEMENTUL
TRANSPORTURILOR ȘI
EXPEDIȚIILOR DE MĂRFURI**

**EDITURA UNIVERSITARIA
Craiova, 2012**

Referenți științifici:

Prof.univ.dr. Ion Gheorghe

ASE București

Prof.univ.dr. Ion Stancu

Universitatea din Craiova

Copyright © 2012 Universitaria

Toate drepturile sunt rezervate Editurii Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BUDICĂ, ILIE

Managementul transporturilor și expedițiilor de mărfuri /

Ilie Budică, Bogdan Andrei Budică. - Craiova : Universitaria, 2012

Bibliogr.

ISBN 978-606-14-0346-2

I. Budică, Bogdan Andrei

65.012.4:656

658.62

Apărut: 2012

TIPOGRAFIA UNIVERSITĂȚII DIN CRAIOVA

Str. Brestei, nr. 156A, Craiova, Dolj, România

Tel.: +40 251 598054

Tipărit în România

TEMA 1

Locul și rolul transporturilor în economia internațională și în sistemul relațiilor economice internaționale

Unități de învățare:

- **Importanța, rolul și particularitățile procesului de producție în transporturi**
- **Corelațiile între dezvoltarea economică, creșterea schimburilor comerciale și dezvoltarea transporturilor**
- **Particularitățile procesului de producție în transporturi**
- **Restructurarea și dezvoltarea transporturilor internaționale în contextul mutațiilor economice și sociale pe plan european și mondial**

Obiectivele temei:

- **Înțelegerea importanței și a rolului pe care îl au transporturile în economia mondială;**
- **Analizarea legăturii dintre dezvoltare economică mondială și dezvoltarea transporturilor;**
- **Cunoașterea caracteristicilor procesului de producție în transporturi;**
- **Clasificarea transporturilor din punct de vedere al structurii organizatorice și de proprietate; modificări suferite în conținutul lor;**

Timpul alocat temei: 4 ore

Bibliografie recomandată:

- Budică, I. - **Managementul Transporturilor**, Editura Universitaria, Craiova, 2008.
- Budică, I. - **Transporturi și Asigurări de mărfuri**, Editura Universitaria, Craiova, 2007.
- Budică, I. - **Economia Transporturilor**, Editura Sitech, Craiova, 2007
- Ion, Gh. - **Managementul Transporturilor**, Editura Economică, Craiova, 2006

1.1. Importanța, rolul și particularitățile procesului de producție în transporturi

Transporturile reprezintă o importanță deosebită pentru economia unei țări, având funcția economică de deplasare a călătorilor și mărfurilor, de legare a tuturor ramurilor de activitate și a diferitelor zone, precum și aceea de a contribui la dezvoltarea unor relații de natură economică, culturală, politică etc. a unei țări.

Acestea sunt importante prin următoarele aspecte:
influențează puternic și celelalte ramuri de activitate din economie, inclusiv comerțul interior sau exterior;

- sunt o condiție a producției;
- fac legătura dintre producție și consum;
- sporesc valoarea bunurilor economice;
- participă la crearea venitului național;
- constituie un factor al creșterii economice;

Între dezvoltarea transporturilor și activitatea economică, socială și politică a membrilor societății există relații de

interdependență care reliefează și mai mult rolul acestora în cadrul economiei naționale și al relațiilor economice internaționale.

PRODUȚIA bunurilor materiale necesare existenței oamenilor este îndreptată spre desprinderea anumitor obiecte din mediul lor natural și prelucrarea, transformarea acestora în bunuri diverse capabile să satisfacă cerințele oamenilor. Producția se desfășoară în condițiile existenței unor extreme în ceea ce privește repartizarea resurselor umane și de forță de muncă și nevoia socială exprimată sub forma cererii de resurse naturale sau de bunuri de consum. Ca urmare, nu întotdeauna procesele de prelucrare intermediară și finală se desfășoară în zonele de extracție a materiilor prime sau în zonele în care cererea de bunuri și servicii este foarte mare și aceasta din cauze multiple: politica economică, necesitatea de a răspunde la cererea de pe piață, repartizarea teritorială a forțelor de producție, dezvoltarea științei și tehnicii etc.

De aici rezultă că *fără transporturi producția de bunuri materiale ar fi fost limitată la resursele existente pe plan local. Dezvoltarea transporturilor a eliminat izolarea economică, a permis specializarea și schimbul de activități, formarea pieței naționale și a pieței mondiale, dezvoltarea comerțului pe plan național și mondial.*

Rolul și importanța transporturilor în economia națională și mondială

1	-transporturile au determinat <i>extinderea pieței din cadrul local în cel național și cel internațional</i> sporind capacitatea de absorbție a ofertei de bunuri și servicii adusă de producție;
---	---

2	-transporturile contribuie la <i>echilibrarea raportului dintre cererea și oferta de bunuri și servicii</i> pe plan național și internațional și, prin acestea, excedentul de bunuri și servicii din anumite zone poate acoperi cererea deficitară din alte zone;
3	-posibilitățile pe care le oferă transporturile privind deplasarea rapidă a mărfurilor din zonele în care se află în abundență în zonele cu deficit în asemenea mărfuri, conduc la egalizarea prețurilor acestora;
4	-cu cât sunt atrase la circuitul economic național și mondial tot mai multe zone care oferă produse similare, concurența se va desfășura între mai mulți furnizori ceea ce va conduce la <i>stabilizarea prețurilor la niveluri rezonabile</i> ;
5	-transportul încurajează specializarea în activitatea de producție și comercializare, determinând crearea unor capacități de producție puternice, în zonele unde există resurse din abundență;
6	-ca urmare a dezvoltării transporturilor, s-au perfecționat transportul de documente comerciale și valori bănești, organizarea de târguri și expoziții deplasarea oamenilor în interes serviciu etc.

Dezvoltarea transporturilor interne și internaționale are și alte efecte ca:

- deplasarea rapidă și liberă a oamenilor pe distanțe mari;
- impulsivitatea activității de turism;
- eliminarea izolării unor zone slab populate de serviciile de învățământ și medicale;
- intensificarea activităților sportive, culturale și științifice etc.

De reținut: Prin conținutul și rolul lor transporturile influențează toate laturile vieții economico-sociale și de aceea dezvoltarea

acestora în pas cu cerințele contemporane reprezintă un obiectiv important al politicii economice a statului.

TEST DE EVALUARE

Care este elementul care conferă transporturilor o deosebită importanță în economia unei țări?

Răspuns:

Deoarece îndeplinesc funcția economică de deplasare a călătorilor și mărfurilor, de legare a tuturor ramurilor de activitate și a diferitelor zone, plus contribuția pe care o au în dezvoltarea unor relații de natură economică, culturală sau politică cu alte țări, transporturile dețin un rol esențial în economia unei țări.

O dată cu dezvoltarea transporturilor, s-au dezvoltat și alte aspecte din cadrul economiei. Care sunt acestea?

Exerciții

Exemplu rezolvat:

Rolul și importanța transporturilor în economia națională și mondială sunt exprimate prin:

- a) Extinderea pieței din plan local în cel național și internațional;
- b) Stabilizarea prețurilor la nivel rezonabil;
- c) Creșterea salariilor;
- d) Circuitul mai intens al produselor de calitate superioară;
- e) Reducerea prețurilor la produsele importante;

Rezolvare

X X O O O

De rezolvat:

Transporturile influențează economia prin:

Creșterea locurilor de muncă;
Sporirea valorii bunurilor economice;
Eficiența crescută a producției;
Participarea la crearea venitului național;
Influențarea ratei inflației;

Rezolvare

O O O O O

1.2 Corelațiile între dezvoltarea economică, creșterea schimburilor comerciale mondiale și dezvoltarea transporturilor

În cadrul fiecărei țări între dezvoltarea economică și relațiile economice internaționale ale sale, pe de o parte și dezvoltarea transporturilor, pe de altă parte, există o strânsă interdependență și o condiționare reciprocă, astfel:

- dezvoltarea fiecărei economii și accelerarea schimburilor comerciale între state conduce la creșterea cerințelor de transport și de aici necesitatea unor investiții în acest domeniu;
- dezvoltarea rapidă a transporturilor crează posibilitatea atragerii la transport a unui volum de mărfuri tot mai mare, facilitând efectuarea schimburilor economice internaționale;

Datele statistice ale ultimelor decenii ne aduc la cunoștință faptul că **transporturile internaționale au urmat, în general, același curs de dezvoltare cu cel al comerțului internațional**, dinamica creșterii capacității de transport având o curbă apropiată de cea a comerțului.

O dată cu dezvoltarea economiei mondiale s-a ajuns la creșterea **numărului partenerilor comerciali și a distanțelor între parteneri**, de aici principala problema devenind **reducerea duratei transporturilor**. Acesta este factorul decisiv în alegerea modalității de transport.

Majorarea cheltuielilor de transport este direct proporțională cu distanța de transport.

Diminuarea cheltuielilor de transport a impus introducerea unor metode moderne și ieftine de transport, printre care **containeizarea, pachetizarea și paletizarea mărfurilor**, care asigură o serie de avantaje care conduce la creșterea gradului de eficiență în derularea transporturilor prin:

- asigurarea transportului „din poartă în poartă”;
- asigurarea integrității mărfurilor;
- păstrarea vremelnică a mărfurilor;
- creșterea vitezei de transport;
- folosirea mijloacelor de transport specializate;

În același timp cu dezvoltarea schimburilor de mărfuri pe plan internațional și creșterea capacității de transport au sporit preocupările pentru **organizarea activității de depozitare și manipulare a mărfurilor prin dotarea punctelor de operare a mărfurilor cu utilajele corespunzătoare**; de asemenea s-a insistat și pe **creșterea suprafeței de depozitare în porturi și terminale de cale ferată și auto**, astfel încât mărfurile să aștepte mijloacele de transport și nu invers.

Transporturile internaționale influențează hotărâtor activitatea de comerț internațional și prin calitatea serviciilor prestate de către participanții la expedițiile internaționale. Există preocupări în acest sens pentru simplificarea formalităților de expediție, asigurarea manipulării operative a mărfurilor, creșterea frecvenței mijloacelor de transport, simplificarea modalităților de decontare a cheltuielilor de transport etc.

De asemenea, transporturile internaționale trebuie astfel organizate încât să contribuie la realizarea strategiei desfacerii mărfurilor pe piața internațională, prin această contribuind la facilitarea desfacerii pe piața externă în momentele conjuncturale cele mai favorabile.

Influențe ale transporturilor asupra dezvoltării economice:

- Favorizează participarea pe piața internațională de mărfuri;
- Permit atragerea și valorificarea celei mai îndepărtate rezerve de materii prime;
- Favorizează realizarea unor obiective economice în diferite țări;
- Contribuie la introducerea rapidă în circuitul internațional a noilor mărfuri care apar mai ales în domeniul industriei de vârf;
- Contribuie la reducerea duratei de transport atât prin mărirea vitezei tehnice, cât și prin reducerea duratei de staționare sub operațiunile de încărcare-descărcare;